

NOVINE

Pobožen. družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :

Doma 3 K.
v Amerikó 6 K.

Dobij, se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Cserföld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomú
moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakomú na njegov naslov 5 K.
Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

„Odpuščeni so.“

Na sredi Azije v Tibeti je eden visoki breg, šteroga belo glavo oblácje venčajo, med najvékšimi bregami svetá, kam je človek samo z nájteškešov potjov mogoči priti. Pa k tomú bregú vsako leto sto i sto jezér potníkov príde. Máli ino velíki, stári ino mládi, ženske, moški z vsakoga stálíša. Ništerní tej lúdi celo leto roma z doma svojega do toga brega pa kda donjega príde, se vrže na tla pa vroče skuzé polijéjo njegov obráz, skuzé veselja pa skuzé pokore. Tak držijo tej lúdjé, ka, kí okoli toga brega tak príde, ka se na vsaki stopáj na tla vrže, tístomí so vsi grehi odpuščeni. Dvajseti dní je potrebno zdravomú človeki, ka ednok okoli njega príde. Pa jé vnogi, kí to pot dvakrát oprávi v to formo, ka se na vsaki stopáj na tla vrže.

Indašnjí poganjski národje so tudi meli takše prilike pokore, štere so je vnogo stalé. Starinske assiriance, grke, rimlance známo, ka so na jezere klali márho pa žgáli svojim bogom na část za odpuščenje grehov. Celo lúdi, málo deco so žgáli, naj njim samo bogovje odpústíjo grehe ino je pomorejo v nevolaj.

Pa v tej velkíh dáraj so ne znalí nikdár, jeli je ne zamán bilo, jeli so je poslúhvoli njíhovi bogovje, ali nej.

Ti tudi, moj krščenik, sí si že vno-gokrát zdihávo v večérnom mrákí pa v nočnoj temí za volo nesreče tvoga srcá. Spoznanje greha te je težilo pa se tí je tak vídilo, ka se ne veš kama obrnoti v svojoj dúševnoj nevoli, nočna tema ti je napunila pamet i srcé pa sí mislo, ka te že požira grozovito grlo vekívečnoga pekla. Pítao sí se, jeli so odpúščeni mojí grehi? Kak bom šo prèd mojega sodca, či me šče dnes, v toj vúrí pozové z sveta?

Glej, odgovor čúješ z vúst Kristušo-

víh, šteri je pravo Magdalení, pa z žla-kom vdárjenomí pa tak vnogim drú-gim: „Vúpaj se, odpúščení so tvoji grehi.“ Pa naj bi olejšao pa zagotovo odpúščenje vsem lúdem vseh časov je apoštolom dao oblást rekoč: „Komí odpústíte grehe, so njím odpúščeni.“

Ne košta nikaj, ne je potrebno več níkomú romatí k níkšemi bregú leto dní, ne je potrebno dárov nosít i jít v ognjí žgatí, ne gorí več plamén krvávíh darítev, samo doli trbè pokle-knotí, prígnoti gizdavo glavo i spoznatí v poníznomí srcá: pregrešo sam to i to pa več ne bom, več neščem gre-šítí. Pa tí je odpúščeni greh, lahko ídeš v míri, glédaj, da znova ne spádneš.

To je tístí veliki dár, šteroga sí od Jezúša dobo, za šteroga se njemi máš zahváliti. Ponízno spoznanje tvojega spadája z žalostjov nad grehom i na-kanenjóm pobošanja te zagotovi pa tí dá nazáj tvoj dúševni mír, ár znáš, ka tí je dúhovník v Jezúšovom íméní i njegovoj oblásti odpústo pa znáš, ka je to odpúščenje stalno z reči samoga Jezúša, vekívečne pravice.

Lahko je vam tam domá, ali ka bom jas síromák etí na bojíšči, kde krugle letíjo pa življenje vsakoga posameznoga na ténkoj nití visí?

Ne boj se tí tudi, kí neimaš dúhov-nika vsikdár krédi. Bog vídí tvojo ne-velo, tvojo lúbézen za domovino, vídí stálíš tvoje dúše tudi. Boše pa lepše bi bilo, ístina, či bi tí dúša čista bila, liki či máš kakší zamázek na njoj, zdejhni sí etak z globočine srcá: Jezúš moj, žao mi je, ka sam te razžalo, več toga ne bo. Odpústí mi zdaj, či bi mogeo, bi se rad spovedao.

Pa požalúvánje z srcá ino želenje spovedí v tvojoj samotí zadosta Bogí, kí je smílení pa tí rad odpústí vidévši, ka več véinití sí ne mogoči.

Domáči se naj radi spovedávajo, bojnicje naj želejo spoved končí z po-

žalúvánjom grehov pa te či pridó ne-sreče nad nás, ka se mámo bojatí, hitrej se napuníjo nebésa, hitrej mo meli blážení mír, kí sí tak íščemo bláženstvo na zemli pa ga nemremo náiti.

Bojna.

Keliko primore dobra molitev, če je združena z pobožnim življenjem nam jasno svedoči življenje sv. Trezé, štere god dnes obhajamo. Toj svetoj dúši je bilo razodeto, ka je z svojimi molitvami samo 60 jezér poganom sprosila mi-loščo sv. krsta. Kelikim grešnikom je pa ešče sprosila povrnjenje, kelikim pobožnim popolnejše življenje, keliko mirajočih je rešila i keliko dúš iz víc odslobodila. Vse na neštete jezere. Edna dúša telíko primore, če sveto žive i molí. Vnogo jezer dúš ne bi zato vnogo več še moglo sprosítí, či do svete i molile? Zaistino. Zato pov-darjamo, prošimo dobre dúše, naj črtíjo, trebijo, svoje falíngé, pregreške i molíjo té mesec z najveškov pobožnostjov sveto číslo, ka se božja vola spuni i pride hitrej zmaga Jezúšova po Mariji po njej pa blažení mir. Jezus pa te zmagá, kda se svet pobolša.

Poročila z bojíšč so sledeča:

Rusko bojíšče. Rus je začeo znova napadati, a povsod je odbit, samo pri *Brzezany* je dobo do rok en naš strelni jarek.

Talijansko bojíšče. Talijani so začeli novo napadanje; povsod so odbiti.

Macedonsko bojíšče. Bolgari so svoje čete malo nazaj potegnoli. Srbi glasijo, da so 500 četverovoglatih kilometrov iz nove Srbije nazajdóbili, na šterih gorah 7 vesnic leži.

Romansko bojíšče. V *Erdélyi* zmago-vito idemo naprej. Po zavzetji *Fogarasa* smo *Brassó* dobili do rok, več sto Ru-munov smo vlovili i 43 topove zapple-nili. — Od Bukaresta dol so Rumuni

prek Dúnaja prišli, da bi odzadaj napadnoli Bolgare. Ali obhodili so. Naši monitorje (male ladje) so most razmetale, Bolgari pa Rumune napadli i jih više 12 jezer vmorili. Sčista malo jih vujšlo samo na ov kraj Dúnaja. Rumuni poročajo, ka so više 2000 naših i Nemcov vlovili i nekaj strliva zaplenili. — Pri *Oršovi* i v dolini *Nagykükküllö* reke so prišli naprej Rumuni. Pri *Oršovi* smo je nazaj stivali; *Siglen* i *Sunil* gore smo zavzeli.

Türsko bojišče. V Perziji so Türki Ruse premagali, pokolenje Bachtiarov se je zatogavolo pridružilo k Türkom proti Rusom.

Francozko bojišče. Napadanje proti Nemcom dale trpi a uspeh je mali. *Lille* mesto so Angleži obstrelavali.

Dom i svet.

Pod orožje stopijo novembra 3-ga v letah 1866 — 1871 rojeni, novembra 16-ga pa v letah 1872 — 1884 rojeni. Če de sila, nekaki dobijo poseben poziv.

Vladne odredbe. Prepovedano je roženo marho v Austrijo spravlati niti živo niti mrtvo brez dovoljenja ministra poljedelstva. Prestopače zadene kaznen 6 mesečne voze i 2000 K plače. — Višešnja kukorica de v županiji železnoj i zalavskoj vkraj jemana. Kúpiti se sme samo z dovoljenjom oblasti.

Rusija. Novi minister za znotrašnje zadeve je *Protopopov*; — do sprotoletja namenijo Rusi novo iz poldrügi milijon ljudih stoječo vojsko osnovati; nabitranje se je že začelo.

Japonsko. Novi ministerski predsednik je postao grof *Terauchi*, general, prijatelj bojne proti Ameriki.

Grčko. Vlada je cdstopila. — Kraljevskiva brata sta na stranki Venizelosa i boj zahtevata proti Bolgariji. Vsikdar več vojske stopa proti kraljevoj prepovedi na Venizelosovo stran i se pripravlja na boj proti Bolgarom.

Romania. 16 let stara deca de prebirana za vojaški stan.

Abessinija. Naši sovražniki so zapletke napravili v Abessiniji i dozdašnjoga casara, ki je bole k nam vlekeo dali odstaviti pa mesto njega *Mizero Slodidu*-ja, svojega naklonjenca dali imenüvati za casara. Te je zet pokojnoga casara.

Od jetike.

(Po spisi ministra za znotrašnje zadeve.)

Doma v hiši, v dvori, v delavnici nikdar na tla ne plüj i ne trpi, da bi to drügi delali. Če jetičnoga betežnika maš, mej pazko, naj samo v pljüvalnico z vodov nalejano pljüje. Kda se pljüvalnica čisti, vlej njeno vsebina v stranišče (šakret), če je pa žaganica, kavna troska ali kaj spodobnoga v njej, kaj zgori, vrzi vse na ogenj. Pripočajo se samo takše pljüvalnice, v štere se lahko voda leva, zato ka samo te morejo zabraniti, ka se jetične gobe po zraki dale neširijo.

Iz pisem naših vojakov.

Pozdrávijo nas slovenski topničari. Prosimo Novine i Marijine Liste. Prve dni decembra smo odišli z Galicije, hodili smo Črnogorca pozdrávat; bili smo poleg morja pod gorov Lovčen. Na pravoslavni božič je bio največši ogenj pri Lovčeni, dva dni se je samo zemlja trosila. Nikita je pobegno. Duge i teške so bile naše poti po teh strašnih planinah, ali Bog nam je pomagao, ka smo se srečno nazajobrneli. Febr. 9-ga smo prišli nazaj v Galicijo za en mesec pa odtod v Rusijo. Par tjednov tü ostanemo, prosimo vas, pošlite nam sem slovenske Novine; če je čtemo, mislimo, da smo doma. Srčno pozdravimo vse duhovnike, vse naše domače, male ino velike, tüdi pozdrávimo nedužno dečico i jo oprosimo, naj moli za mir, ka se hitrej rešimo teh dugih nevarnih časov. (Lovrenčič Jožef z Filovec, Vratarič Mikloš z Bodanovec, Kühar Janoš z Trdkove, Rigač Ferenc z G. Lendave, slovenski topničari I/37. K.)

Kaj pišejo od Novin? »Jako sem tužen, ka so mi oca betežni, mati slabi, deca mala i nega, ki bi njim krüh pripravla, ali kak Novine dobim, se včasi razveselim i *mi srce radostnejše postane.*« (Horvat Ivan iz 10. stražarskoga bataljona na Českom.)

— »Jako vas lepo prosim, g. plivanoš, pošlite mi, Novine, *jako bi je rad čteo.*« (Sobočan Štefan, poddesetpik iz 48. pp.)

— »Z našega žalostnoga srca vas damo vsi lepo pozdráviti i vas prosimo lepo če bi tak milostivni bili, ka bi nam poslali edne Novine ali bár eden Marijin List, ka bi mi Slovenci jako radi kaj čiteli. Med samimi romani i cigani smo i slovenskoga čtenja žmetno do rok dobimo. (Antolin Mihal z Adrijanec, Šarjaš Štefan z Trnja, Kouter Štefan z Beltinec, Sömen Janos z Brezoviec iz bolnišnice v Szatmári.)

V Novinah i Marijinom Listi so zlati navuki. »Iz našega kraja sem sam tü i samo te čüjem našo ljubleno slovensko materno reč, ka čtem Novine ali Marijin List. Komaj čakam da jihva dobim. Jaz sem tü v jako žalostnom kraji; že tri mesece sem nej vido naše kršćanske cerkve i duhovnika. Edino veselje mi je to da kaj čtem z teh *zlatih navukov*, za štere se mantrate, ka je vrejüjete i nam do rok davate. Prosim tüdi molitve za nas vojake.« (Balažic Matjaš z Beltinec, vojak pri 15. trenskoj divisiji.)

Kakši so naši slovenski vojaki. »Morem vam istinsko povedati, da so naši slovenski možje mirne in blage duše! Veselja mi srce poskaküje, kda se po končanih vajah zbiramo, ino se medma

tolažimo po navukih naše sv. vere. Katoličanci vse križe bole mirno i vbožjo volo vdano prenašajo, kak drüge veroizpovedi. Komaj so čakali, da pridejo Novine. To pa tak vsaki zna, zakaj. Bili smo že tüdi pri meši se tam duhovno oveselili. Tü spoznamo, da nikaj nema, ki vere nema. Tü samo živa vera pomaga.« (Edšidt Matjas, lovec v 11. bataljoni.)

Zahvalnost vojakova. *Pozdravljam* iz zahvalnosti punoga srca vse duhovnike i se njim zahvalim za dane navuke pa za lübezen, ka se po Marijinom Listi i Novinah tüdi skrbijo za naše duše. Srce me veseli, kda dobim Marijin List i Novine pa želem naj se povekšavata. Z pomočjov sladkoga Srca Jezušovoga i Marijinoga sem rešen vse nesreče, čeravno sem 21 mesecov že na bojišči i vnogokrat bio v velikih nevarnostih. Bog plati mojoj dobroj materi, ka so me na to pobožnost včili. Pripočam pobožnost do teh najsvetejših Src iz dna srca vsem vojakom. (*Vučko* Ladislav z Ižekovec, pogorski topničar v 19 polki.)

Glas iz Albanije. Visiko častiti gosp. plébánoš! Prelepí sprotoletni dnéví me spominajo na one blážene čase, vu šterih sam jaz i vsaki pošteni kristján si nabirao žnjuvih lepih návukov priložnost za zemelsko i za vekivečno življenje, šteri ešče na bojišči dober sád rodi, náimre krepí nam naturo na potrplivost i tolažba nam je na lepšo bodočnost. Tak nadale jih prosin z daléšnje Albanije, niže spisane vrste v novinaj naznájno. Tam daleč za morjom, v groznih skalaj kamenih nas je obiskao eden gost, šteri nam je nigda tak veselí bio, ali zdaj nam nej prikázao tak veseloga obráza kak negda, vnogo prijátelov je kesno obiskao, ár zemla zakrila je njuva tela; té gost je zeléna spomlád, štera nam dnes dén tak teško prikázüje zláto zarjo jutrášnjega sunca, štero se z bledim licon príkáže z visikih Albanskih planin, i po dnéví njé vréli trakovje močno prepečo slaba i zmantrána naša tela. Vnogim je zasilalo zádñjkrát, ár moro zapüstítí te svet. V zahájajočem sunci poglédnemo milo nebo naše domovine, kje tak želno čakajo naše povrnejnje, ali vnogi zamán da dnes ti vütro jaz znam spandoti z temi mislami se podamo v šatorsko naše stanjé. Romanje naše je križna pot; da pa po križi nas pela pot na zveličanje; z tem vüpanjom smo pripravleni na smrt vsako vöro, čeravno daleč od onih, z šterih se tak močno spominamo, nájmre ti rojstveni kraj i v tebi prebivajoči stariši, tivárišice z drobnimi piceki, i prijáteli

z šterim smo prvi del našega življenja, blázeni mír i veselje vživalí. Kak hitro je stekeo té blázeni čas! Prikázali so se neprijátelje, kak čarni obláki, od vsej stráni naše lübléne domovine, ali sivolasni starček, naš svetli kráo, je vküp zbrao svojo moč na obrámbo svojega národa i domovíne. Prle pa kak bí prijali za orožjé se vsaki pošteni kristján Škapulerskoj Devici Mariji v obrámbo zročó, i zátém se z božin iménom podáo v nesmileno vojsko. Lejko si mislite kak teška je bila ločíte v od doma. Vnogi oča i mati sta zamán tak skrbno vrejüvala svojega sina, ár kak cvet živlejnja odtrgnjeni od njíva se podáo v tujinski orság iskat si hladen svoj grob; tak i mož tivárišico z drobnimí picekí ostávi v neznánoj bodočnosti; kréčlo se nam sercé, kda smo poglednoli zádnojkrát tisto mesto, kje smo se sprehájali, ešče drohna dečica so zapazila, da se nekaj strašnoga godi. V časi té vojske me previdnost boža že v šesnáseto deželo pripelala, i li sam živ pa zdrav ostao po vnojoj smrtnoj nevarnosti. Vse to škapulerskoj D. Mariji zahváliti mani. Spoznao sam njéno moč, záto sam se njoj z močnin vüpanjon, v obrámbo zročó, i pod njéni plášč podao pa ne sem se vkano. Záto priporáčam vsakšemi kristjáni, náj se pod té plášč podá, pa de rešeni, telovne i duševne nevarnosti. Naš bataljon, v šterom smo štirje Slovenci: kakti desetnik Forján Števan z Melinec, Ferenčák Martin od Lipe, Čeh Števan z Törníšča, i Kočár Franc z Bogojíne, ovi so pa Horvátje pa Vogri; té bataljon je nesmilena kolera (Več ne čüti od njé. Vrednik.) spráвила z fronte nazáj, i zdaj smo na opazilišči, ali vüpanje mámo ka po skrbnoj pazljivosti za krátek čas k zdravji i k moči pridemo, i te se znova vržemo na neprijátela, šteromi smo z Bogá pomočjov, strli prednje moči, dokeč naš trüd i trplejnje ne prinesé tistoga sáda, šteroga že ves národ tak želno čáka, náimre blázeni mír. Záto kak mi eti z orožjon teremo moč neprijátela, tak vi, ki ste domá jo terite z molitvami; z molitvami nas podpirajte, da se svéto Serce Jezušovo na smilenost obrné, ka se zjedini vseh vojsküvajočih poglavárov pamet, se prijátelstvo pobüdi med národi, ka potomtoga v míri i bláženstvi mo živeli i presvéto Srcé Jezusovo dičili i hválili na tom i na drugom sveti. Ostánemo z pozdrávlanjon njim vdáne ovčice. Desetnik Forján Števan i pajdaši.

Pismo na bojišče.

Dragi vojaki! Branítev domovine je tista važna reč, štera je na vas zavüpaná i štero ne morete doprinesiti brez posebne božje pomoči. Te mi pravili, zakaj so pa zmagali židove, ki so pravo vero meli, pogani, ki so bolvane, malike molili? Vam odgovorim, zato, ka so meli posebno božjo pomoč Kakda? Te je pa Bog svojo pomoč. tistim davao, ki so nej njegoví bili, naj svoje ljudstvo skonča? Tak je bilo. Tak je pa zato bilo, ar je njegovo ljudstvo od njega odstopilo i brez premaganja k njemi ne štelo nazajpriti. Za srce zgrabi mila tožba dobroga Boga proti svojemi ljudstvi, štero odkriva po svojih svetih prorokah. Oj kak žalostno je číteti, kda se najbolši oča toži proti svojoj deci „*Siné sem odgojio i povekšao a oni so me zavrgli. Vol spozna svojega gospodara i osel jasli svojega gospoda; Izrael pa ne pozna mene i moje ljudstvo ne razumi.*“ (Is. I. 2—3.) Zavolo te nevarnosti, naj jo potere i reši duše svojega ljudstva, je dober Bog tisto pomoč, štero je nameno tomi dati, je dao poganom proti njemi. Sam Bog odgovarja tak po sv. prorokah, ka je on zbüdo pogane i jih on pripela proti Izraelcom i de se on sam vojsküvao po njih proti svojemi ljudstvi. I kak ja povedao, tak je včino. Ne bilo tak močne trdnjave, ne tak ostroga i močnoga orožja, kaj ne bi se podalo sovražnikom. Zakaj? Zato ka se je Bog sam vojsküvao, kak je v sv. pismi naznано, za svojo čast. Vero pravo je šteo obdržati, štera njega časti duše pa rešüje, zato se je vojsküvao proti poganom, kda so Izraelci verni bili i proti tem, kda so nezvesti postali, naj se práva vera vkorni v sveti i pride vsi k njegovami Síni, v njegovo ovčarnico, kda pride glasit sv. evangelium. Zdaj te gledajte! Če se je Bog sam vojsküvao za svojo diko, kda se je svet še komaj pripravlao za prihod Sina njegovoga, zdaj, kda je Té že prišo i zapečato z lastnov krvjov čast božjo, se ne de on vojsküvao? Če je Bog tro sovražnike svoje časti, kda se je samo pot. rédila, po šteroj pride njegov Sin, de püsto njé divjati proti njemi, kda že med nami na sveti prebiva? Nikdar ne! Bog ravna vse na svojo diko, ravna zato orožje tüdi. Ravna je pa tak, kak de na njegovo vekšo diko; ar to zahteva njegova svetost. *Velikost božje dike pa določi molitev.*

Glási.

Od naših vojakov. Ranjen je: Hauko Štefan, pešak 83. pp. z M. Črnc; Korpič Jürrij od Nedele; Gjörköš Mihál z Gumilic od 2 žand. bat., Baráth Janoš iz M. Srdišča. Želemo njim skorašnjo ozdřavljenje. Mrtev je: Mešič Ferenc z Andovec; mro je 1. 1915. maj. 17. že v Neusandeci od tifusa i tam je tüdi zakopani. Srce Jezušovo

venčaj njegovo dūšo i tolaži njegovo ostalo družino milostivno. *Vlovljen je: Hanc Martin z Trnja.* Piše, da jih je več jezer ž njim vred zavzetih; naj se potolažijo zato, ki od svojih neso še glasa dobili; *Pozsgai Vince* iz Mura-gárdonja sept. 24-ga kak naznanja četovodja *Gjura* Jožef z D. Bistrice.

Dar vojaka. *Voura* Štefan domobranec 18. dpp. z Gor. Sinika nam je poslao 20 k. na podporo Novin i Marijinoga Lista v zahvalo, ka ga je dober Bog pet mescov občüvao na ruskom bojišči i prosi da bi ga i na romanskom, kam se zdaj podao.

Moro je grofico *Se Grell* v Zagrebi njeni podnajemnik *Müller* Gabrijel, trgovski pomočnik brez službe doma iz Slavonije. Prijali so tüdi njegovo priléžnico *Filipovič* Kristino.

Vkradjeno je pet parov obüteli gospej poštarici, *Matuss* Ludovika dovici v Dolnjoj Lendavi. Tat je te šo v hišo, kda so okna bila odprta, ka so se sobe zračile.

Prosi molitev pobožno sv. čisla te mesec za blázeni mir sanitetni desetnik *Gjörök* Janos z Martjanec i razširitev *Novin pa Marijinoga Lista*, „naj spoznajo naši neprijátelje, šteri so teliko delali proti našemi lüblenomi maternomi jeziki, ka smo mi Slovenci ne samo naše materne reči nego naše sladke vogrské domovine tüdi vrelí branitelje.“

Ogenj. V občini *Boba* je 43 hiš zgorélo. Veliko siromaštvo je nastalo med prebivalstvom.

Podražene pošne pristojbine i Novine. Kaj mislite, keliko stroškov so nam napravila podignjene pošne pristojbine? Na leto jezero koron samo pri *Novinah* moremo več poštnine plačati, kak doz-daj. Ali vüpamo se v povekšavanji naročnikov i v smilenesti njihovoj.

Srebrno trobento so poklonili *Varaždinci* svojemi junaškomi 17. pešpolki.

Smrt pri kartanji. Kartao je na Poljskom narednik *Vrbič* z svojimi vojaškimi pajdaši. Kda je eden „ultimo“ povedao, je mrtev tá spadno *Vrbič*.

Ne znao, kam prišo. Prišo je tujinec na Dolnjem v edno cerkev. Kda ide po njej, ovara vse puno kostanjovih kož na tleh raztrošenih. Postane i pita ženka tam klečečo: je cerkev te ali štala? Prinas niti v hišah ne püstimo ostankov jedi po podi razno lüčati, tü pa v cerkvi to delate? I kda njemi je ženska ovadila ka so deca jela tü, je povrgo cerkev rekši: „idem cerkev iskat, v štali že ne bom molo.“

Pozdrav pošilajo: *Lésar Franc*, železničarski vojak; redno dobi Novine i se njim z pajdaši vred veseli, da do súz gene. Joče tudi zato, ka je teliko ljudi okornih, nepokornih, kaj je na sloboščini sam vido i slišao. Do globine srea ga gene pokvarjenost žen i deklet; sestre je čuo gučati: O da bi nam brati spokapali v boji, lehzej bi se oženile. *Lük Janoš*, vojni delavec; naznanja da si pogostoma obüdi popolno požalüvanje (oj kak potrebno bi to bilo za vsakoga vojaka! Vrednik) i ka ga v tužnim kraji Volinije, kje ne najti takše čistoče kak v našem slovenskom, najbolje Novine veselijo. *Vörös Viktor*, četovodja 64 pp.; prostovoljec; piše da so njemi Novine jedina tolažba na bojišči med Rumuni; 3 do petkrat je na den prečite pa se njemi vsikdar lepše vidijo; kda je čitë, misli, da je v veselom slovenskom kraji i sliši navuke božje iz vüst dühovnikov i srčno žele mir, da bi je poistini tudi mogo že poslušati; v pesmici piše od matere, štero sin k sebi na bojišče žele, da bi ga vidila, kaj dela tam i trpi; pa mati pride rávno te, kda sin düšo pušča; te žalosti ne more prenesti, na mrtvoga sina mrtva spadne dol; *Štefanec Štefan* črnv. pešak 29. pp. z Bratonec i. njegovi slovenski pajdaši; jako bi rad vido bratonsko kapelo i močno je veseli čtenje v maternom jeziki; *Hozjan Ivan*, vojni financ iz Hotize, svojimi domačim, prijatlom, dühovnikom i vsem sirotam; pošle podporo na Marijin List, zato ka je čüto veliko pomoč Marijino v boji i na meše za vse pokojne vojake i vse žive vogrské iz zahvalnosti, ka so teliko prestali ali še prestanejo v obrambi domovine; *Horvat Štefan*, *Bokan Jožef* z Törnišča, *Kornik Jürij* z Hotize, 11. huzarje; pošlejo 5 k. na podporo Marijinoga Lista i Novin z tem zelenjom, naj se naš dragi materni jezik v Novinah i Marijinom Listi širi i povekšavle; veseli je naime, kda do rok dobijo lepo slovensko čtenjé; *Kolarič Ivan*, četovodja 103. pp. z Trnja; prosi verne düše, naj je z molitvami podpirajo, zato ka je nepretrgano vojüvanje i začinja se zima; *Gajži Martin*, z 2. žand. p. iz D. Bistrice; jako ga razveselilo, kda je dobo Marijin List i prosi pomoč sv. meš i molitev, ka prestane zimo, štera se je v Karpatih že začela v božjoj ljübezni; *Gostan Ivan*, topničar, z Adrijanec vsem dühovnikom; prosi njuve molitve, ka do znali nazaj priti v domovino i v njej Bogi na vekšo diko živeti; naznanja, da vsi radi štejo Novine i Marijin List, veseli je materna reč; *Mittenbacher Pavel*, desetnik 48 pp.

z Kobilja; jezerokratno hvalo da za dobljeno slovensko čtenjé, štero njim je kak sladek med na srce kapalo; več Slovincov je vküp, ki kuražno čakajo napade Rusov, šterim to naznanjajo, ka de za nje bole, če do pri miri, če pa ščejo kaj dobiti, naj li pridejo.

Lepo pa plemenito zjediniti bi moglo biti vsigdar naše prizadevanje. Tak bi vsaki naš števec na prijeten način lejko pridobó med svojimi znanci vno go mlačno düšo, ka bi se bole poverske misli. Mesto toga, ka pri krsti, pri godovni, pri svatovčini pa pri drugih prilikaj dartüjejo nevolne ali pa malovredne dare, bi mogli naši čtevci zabrati za dare také predmete, šteri poleg svoje lepe, umetniške pa razveselive oblike obüdijo tudi spomin na zvišenost naše vere, pa ga obdržijo živoga v tistih, kem so se dari podelili. Takši dobrodojšli adri so napriliko ceova, škapuleri, verižice okoli šinjeka z križecom, čisla, vöre z ras-

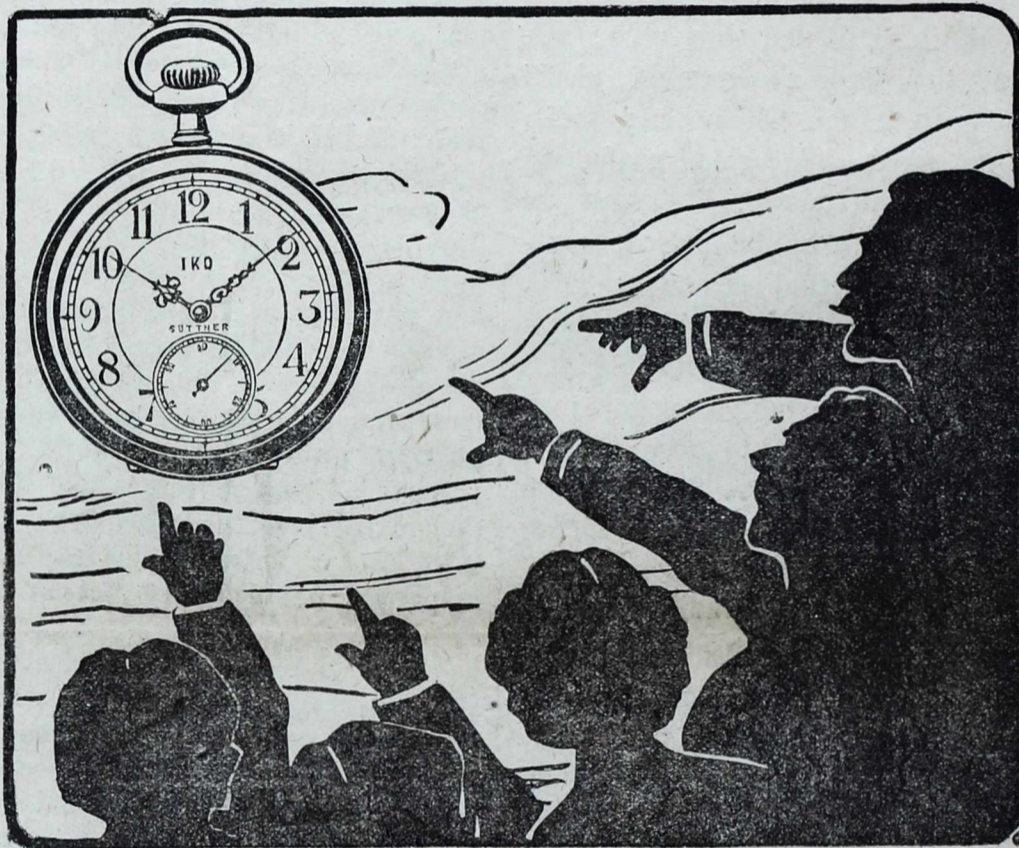
siko ceno, kak se to vidi z cenika, šteroga pošle z obston pa poštnine prosto na dobrom glasi stoječe kršćanske razpošiljalnice *H. Suttner*. Ljubljana šte. 945.

Pošta.

Kodba Janoš. Vrhovljan. 14 K sem dobo. Bog plati. *Huszár Ferenc* žena. *Krog*. Brat, *Bencak Ferenc* je v Rusiji v *Tomsk* mesti. *Sobočan Matjaš*. Dol. *Lendava*. Penezi so prišli. Imena darovnikov objavim, kda reč pride na njé. Bog plati na trüdi. Le skrbi se, kak oča za Novine v lepoj maternoj reči pisane.

Najnovejšé.

Csikszeredo smo nazaj vzeli. V lahe rivlemo nazaj. Naši so prišli v Predeal. Na Primorskem je veliko bitje s Taljani. Vse napade smo odbili. 1400 Talijanov smo vlovili.

Dobra „IKO“ vüra, šteroj se vsi čüdüvajo, pa štero si vsaki žele, je izvrstno delo vürarske umetnosti.

Št. 410. niklasta anker-roskop vüra . . .	K	4.10
„ 705. roskop vüra. stroj v kamenji . . .	„	5.90
„ 449. rezbarena roskop vüra, z dobro posrebrnjem pokrivalom . . .	„	7.20
„ 720. srebrna cilinder remontoir vüra . . .	„	9.70
„ 600. žepna radium vüra. vnoči sveti . . .	„	8.40
„ 1450. verižica z bele kovine K 2.80 f. niklasta . . .	„	1.—
„ 1203. dobra vüra büdika . . .	„	3.50
„ 1360. lepa stenska vüra . . .	„	4.80
„ 1142. srebrna pribadača . . .	„	2.50
„ 468. zlato double srce . . .	„	4.80
„ 1265. diamant za rezanje glažovine . . .	„	5.50
„ 1645. navühnice, pozlačeno srebro . . .	„	2.40
„ 1022. srebrno čislo . . .	„	5.70
„ 1149. srebrna pribadača, tridelna . . .	„	1.50
„ 518. plitva kavalirska niklasta vüra . . .	„	7.50

Št. 513. niklasta tula vüra z dvema pokrivaloma . . .	K	9.80
„ 712. nik. ank. vüra 15 rub.	„	14.—
„ 776. srebrna Iko vüra z dvema pokrivaloma	„	33.—
„ 804. srebrna gospinjska vüra 6 rub.	„	9.50
„ 817. srebrna gospinjska vüra z dvema pokrivaloma	„	13.—
„ 556. srebrna gospinjska duga verižica	„	5.—
„ 1316. lepa pendel vüra	„	10.50
„ 1544. kožnata narokvica z vürov	„	10.50
„ 1545. vojačka narokvica z vürov	„	32.—
„ 2706. srebrno cevo za škapuler	„	2.—
„ 283. srebrno emajlirano cevo	„	1.—
„ 464. križec double zlati	„	1.—
„ 211. srčni prstan	„	—90
„ 1679. srebrni vühani	„	—90
„ 1123. 14 kav. zlati kreolni vühani	„	3.80

Pošila po povzetji. Zameni se, ka se ne vidi. Velika preberica vür, verižic, prstanov, dragocenosti v velkom ceniki. Zahtevajte ga zobston i franko.

Vse vüre so točno vredjene.

Lastna tovarna vür na Švicarskom.

Lastna znamka „IKO“ svetoznana.

Kršćanska svetovna razpošilnica

H. SUTTNER samo v **LJUBLJANI, ŠT. 945.**

Nema podržnice.

Svetovno znana po razpošilanjí dobrih vür.

Nema podržnice.

Vsi küpci etak sodijo! Na jezere je takših pisem.

Več let nej trebe nikšega popravka!

„Moji znanci se čüdüvajo, ka vüra, štero sam pred neštèrnimi leti küpo pri vas za K 4.10. ešče i zdaj dobro ide, pa njoj ne trebe popravka. Pošlite mi zdaj pali takšo vüro za mojega nečaka. Svoto K 4.10 sam vam istočasno poslao po poštnoj nakaznici. Preporačam se vam s pozdravom

Skaričeve pri Kranini Franc Minarič posestnik.“

Zlata vüra zobston! Več pove cenik. ==